

6. ODPADY

6.1. INFORMACJE OGÓLNE

Ze względu na zagrożenie wszystkich elementów środowiska: powierzchni ziemi, wód i powietrza minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów i racjonalne nimi gospodarowanie w państwach najwyższej rozwiniętych należą do najważniejszych kierunków ochrony środowiska. Zagrożenia dla środowiska występują praktycznie we wszystkich fazach gospodarki odpadami, począwszy od ich powstawania i gromadzenia, poprzez transport, ponowne wykorzystanie i unieszkodliwienie, na ostatecznym składowaniu odpadów kończąc.

Z powyższych względów niezbędne jest planowanie gospodarki odpadami. Wymagania w tym zakresie zawiera ustawa z 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2001.62.628 z późn. zm.); wprowadziła ona obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami, które podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Plany te określają:

- aktualny stan gospodarki odpadami,
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Pierwszy krajowy plan gospodarki odpadami (KPGO) został uchwalony przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2002 r. (Uchwała Nr 219, M.P. z 2003 r. Nr 11, poz. 159).

W dniu 29 grudnia 2006 r. został przyjęty przez Radę Ministrów zaktualizowany krajowy plan gospodarki odpadami 2010 (Uchwała Nr 233, M.P. Nr 90, poz. 946). Obejmuje on pełny zakres zadań koniecz-

nych do ustanowienia gospodarki odpadami w kraju w sposób zapewniający ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.

W województwie dolnośląskim do dnia 30 kwietnia 2007 r. uchwalono 29 powiatowych planów gospodarki odpadami (na 29 jednostek) oraz 164 gminne plany gospodarki odpadami (na 166 jednostek w województwie).

Do dnia 31 marca 2007 r. (termin ustawowy) – tylko ok. 35% gmin sporządziło sprawozdania z realizacji gminnych planów gospodarki odpadami. Samorządy powiatów miały obowiązek sporządzenia sprawozdań z realizacji powiatowych planów gospodarki odpadami do dnia 30 czerwca 2007 r. i przedłożenia ich radom powiatów.

Zgodnie z art. 14 ust. 12b ustawy o odpadach zarządy województw mają obowiązek opracowywać sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami nie rzadziej niż co dwa lata i przedkładać je sejmikowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do dnia 30 września po upływie roku sprawozdawczego.

W dniu 4 września 2007 r. przyjęto uchwałę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie przedłożenia Sejmikowi Województwa Dolnośląskiego oraz Ministrowi Środowiska „Sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego za lata 2004-2006”.

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XXIII/272/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r.

Poniżej przedstawiono streszczenie w/w sprawozdania.

6.1.1. Sprawozdanie z realizacji WPGO województwa dolnośląskiego za lata 2004-2006

Sprawozdanie opracowano na podstawie danych źródłowych pochodzących z wojewódzkiej bazy danych o odpadach oraz innych danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, danych statystycznych GUS, sprawozdań z realizacji powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami, a także innych opracowań i danych oraz opinii ekspertów. Sprawozdanie obejmuje lata 2004-2006, a w niektórych przypadkach poziom odniesienia stanowią również dane z roku 2003.

Wojewódzki plan gospodarki odpadami został opracowany z podziałem na odrębne strumienie odpadów, tj. odpady z sektora komunalnego (obejmującego odpady komunalne, opakowaniowe oraz osady ściekowe), odpady niebezpieczne oraz odpady inne niż niebezpieczne i w takim ujęciu przedstawiono również opisywane sprawozdanie.

W zakresie gospodarki **odpadami komunalnymi** stwierdzono:

- zmniejszanie ilości zbieranych odpadów komunalnych, co wynika z faktu, że w dalszym ciągu nie

są objęci systemem odbierania odpadów wszyscy mieszkańcy województwa (od 50% do 100% mieszkańców gmin), a także prawdopodobnym zaizolowaniem danych statystycznych o wytwarzanych odpadach przez ich posiadaczy,

- niewystarczającą redukcję składowania odpadów ulegających biodegradacji, co stwarza zagrożenie nie osiągnięcia w poszczególnych gminach i powiatach do roku 2010 ustawowego poziomu redukcji o 25% masy składowanych odpadów w stosunku do roku 1995,

- zagrożone jest osiągnięcie w skali województwa, a także w poszczególnych gminach i powiatach, wymaganego poziomu redukcji o 50% masy składowanych odpadów biodegradowalnych w stosunku do roku 1995, bez realizacji inwestycji zakładów przetwarzania odpadów,

- zagrożone jest także, w przypadku wszystkich składowisk odpadów komunalnych, spełnienie kryteriów przyjęcia odpadów komunalnych i pozostałości po ich przetwarzaniu do składowania, bez wybudowania instalacji przetwarzania wszystkich wytwarzanych odpadów komunalnych do 31 grudnia 2012 r.,

- brak wyraźnego postępu w tworzeniu ponad gminnych struktur wspólnej gospodarki odpadami komunalnymi (związków i porozumień gmin),

- zbyt małą aktywność największych miast województwa w modernizacji systemów gospodarki odpadami,

- zbyt małą skuteczność selektywnego zbierania odpadów na poziomie gmin, w tym odpadów surowcowych i opakowaniowych (odpady zbierane selektywnie stanowią około 1,5-2,0% masy wszystkich odpadów), a także odpadów wielkogabarytowych i budowlanych – nie osiągnięto zakładanych poziomów recyklingu tych odpadów na rok 2006,

- zbyt małą liczbę projektów zakładów gospodarki odpadami, zwanych w WPGO Centrami Sortowania, Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów, które powinny powstać do końca 2012 r. we wszystkich proponowanych Obszarach wspólnej gospodarki odpadami,

- niski poziom wykorzystania środków pomocowych Unii Europejskiej, a także funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, na dofinansowanie projektów z zakresu gospodarki odpadami, w szczególności odpadami komunalnymi,

- zbyt wolne tempo zamykania i rekultywacji składowisk odpadów komunalnych, nie spełniających nawet minimalnych wymagań prawnych.

Barierą w rozwoju ponad gminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi, pozostają w dalszym ciągu obowiązujące przepisy prawne dotyczące własności i władztwa nad odpadami komunalnymi, pobierania opłat i odpowiedzialności za gospodarowa-

nie tymi odpadami. Bez zmiany tych przepisów trudne będzie osiągnięcie znaczącego rozwoju gospodarki odpadami komunalnymi. Jednocześnie jednak widoczne jest również, że wiele gmin akceptuje aktualny stan prawny gospodarki odpadami komunalnymi, który „rozmywa” odpowiedzialność za gospodarowanie tymi odpadami pomiędzy gminy i przedsiębiorców odbierających odpady od mieszkańców.

Analiza gospodarki **opadami opakowaniowymi** wykazała, że osiągane są wyższe niż wymagane ustawowe poziomy odzysku, w tym recyklingu odpadów opakowaniowych, powstałych z opakowań wprowadzanych na rynek na terenie województwa dolnośląskiego.

Głównym źródłem pozyskiwania tych odpadów są opakowania zbiorcze i transportowe, pochodzące przede wszystkim z sektora handlu oraz sektora przemysłowego. Udział odpadów opakowaniowych zawartych w odpadach komunalnych (domowych) nie przekracza około 20% całej masy odpadów opakowaniowych przekazanych do recyklingu.

Dotychczasowe efekty wskazują, że osiągnięte będą wymagane na rok 2007 poziomy odzysku i recyklingu, zgodne z przepisami polskimi i UE, jednak dalszy wzrost poziomów odzysku i recyklingu wymagać będzie zwiększenia zaangażowania gmin i mieszkańców w selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych.

W zakresie gospodarki **osadami ściekowymi** stwierdzono około 10%-owy wzrost wytwarzanych ilości osadów, związany z rozbudową oczyszczalni i wzrostem liczby obsługiwanych mieszkańców. Nastąpił także nieznaczny wzrost masy odpadów poddawanych odzyskowi w rolnictwie i do rekultywacji terenów oraz spadek masy odpadów składowanych.

W zakresie gospodarki **opadami niebezpiecznymi**:

- obserwuje się niekorzystny (ponad 100%-owy) wzrost masy wytwarzanych i składowanych odpadów niebezpiecznych,

- stwierdzono osiągnięcie przez przedsiębiorców, wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach, a także produkty objęte tzw. rozszerzoną odpowiedzialnością producentów (baterie i akumulatory, oleje smarowe, lampy wyładowcze), wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych,

- nie osiągnięto wystarczających postępów w realizacji programu usuwania azbestu, co wiąże się zarówno z niepełną inwentaryzacją miejsc występowania wyrobów zawierających azbest, jak również wysokimi kosztami usuwania azbestu oraz brakiem wsparcia finansowego właścicieli i zarządców budynków i instalacji, w których znajduje się azbest,

- brak jest w województwie dolnośląskim spalarni do unieszkodliwiania zakaźnych odpadów me-

dycznych i weterynaryjnych, spełniających wymagania najlepszej dostępnej techniki,

- usuwanie PCB z urządzeń przemysłowych przewidziane jest dopiero na lata 2009-2010,
- bardzo mały jest stopień rozwoju selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych pochodzenia komunalnego – w zasadzie zbierane są prawie wyłącznie baterie, nie osiągnięto poziomu 15% selektywnego zbierania tych odpadów,
- system zbierania odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego jest w fazie początkowego rozwoju,
- prowadzona jest likwidacja mogilników i unieszkodliwianie odpadów pestycydowych.

W zakresie gospodarki **odpadami innymi niż niebezpieczne**:

- nastąpił około 10%-owy wzrost masy odpadów wytwarzanych,
- dominująca masa odpadów (78-71%) poddawana jest odzyskowi na różne cele, jednak nastąpił około 10%-owy spadek masy odpadów poddawanych odzyskowi w stosunku do masy odpadów wytwarzanych,
- wzrost masy odpadów związany jest ze wzrostem gospodarczym, jednak w zbyt małym stopniu realizowane są programy minimalizacji wytwarzania odpadów.

Wydatki inwestycyjne na gospodarowanie odpadami w latach 2003-2006 wzrastały w poszczególnych latach, jednak w niewystarczającym stopniu w stosunku do prognozowanych nakładów na rozwój systemu gospodarki odpadami w celu realizacji zadań objętych WPGO. Dotyczy to w szczególności budowy zakładów przetwarzania odpadów w celu ich odzysku i unieszkodliwiania. Nie są w pełni wykorzystywane planowane środki z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska na projekty z zakresu gospodarki odpadami. W małym stopniu wykorzystywane były środki pomocowe z Unii Europejskiej.

Przewidziane w WPGO nakłady inwestycyjne na wdrażanie planu gospodarki odpadami w latach 2003-2006 wynosiły 1,7 mld zł, natomiast poniesione wydatki w latach 2002-2005 wg GUS ok. 223 mln zł.

Nie zostało powołane Dolnośląskie Centrum Gospodarki Odpadami, które miało stanowić centrum koordynacji działań samorządów i innych organów administracji publicznej. Mogło to mieć wpływ na słabszy od oczekiwanego i planowanego rozwój gospodarowania odpadami komunalnymi.

Głównymi zadaniami do realizacji do roku 2010 i wymagającymi szczegółowej analizy podczas aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami są:

- weryfikacja bilansów ilościowych i jakościowych wytwarzanych odpadów komunalnych i sposoby uszczelnienia systemu zbierania odpadów,

jak również sprawozdawczości o ilościach odpadów wytwarzanych, zbieranych, odzyskiwanych i unieszkodliwianych,

- objęcie 100% mieszkańców zorganizowanym odbieraniem odpadów komunalnych,
- weryfikacja proponowanej struktury organizacyjnej ponad gminnej gospodarki odpadami komunalnymi w ramach 22 Obszarów, w kierunku ograniczenia liczby obszarów, rezygnacji z niektórych, które nie podjęły dotychczas żadnych działań i wprowadzenia w ich miejsce tych, które prowadzą już organizacyjne i dokumentacyjne działania dla budowy regionalnych systemów gospodarki odpadami,
- konieczność budowy nowych zakładów przetwarzania odpadów dla zapewnienia składowania wyłącznie odpadów przetworzonych do roku 2012 oraz osiągnięcia do roku 2010 i 2013 we wszystkich gminach i powiatach oraz w całym województwie wymaganego poziomu redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji, włączenie osadów ściekowych do tych zakładów,
- dalsza intensyfikacja rozwoju systemów selektywnego zbierania odpadów z gospodarstw domowych, w tym opakowaniowych, biodegradowalnych i niebezpiecznych, rozwój sieci PDGO,
- minimalizacja wytwarzania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne z działalności gospodarczej,
- konieczność budowy regionalnej spalarni zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- intensyfikacja usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest oraz innych specyficznych odpadów niebezpiecznych,
- wzmocnienie i rozszerzenie edukacji ekologicznej dotyczącej selektywnego zbierania odpadów z gospodarstw domowych, odpadów ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych.

Za osiągnięcie wymaganych efektów gospodarowania odpadami komunalnymi odpowiedzialne są gminy, dla których jest to zadanie własne. Bez wzmocnienia kadrowego administracji gminnej w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami trudne będzie osiągnięcie znaczącego postępu w tej dziedzinie. Konieczne jest także podjęcie aktywnej współpracy międzygminnej dla realizacji wspólnych zadań inwestycyjnych i operacyjnych, bez których nie będzie możliwe zapewnienie w latach 2010 i 2013 redukcji składowania odpadów nieprzetworzonych.

Osiągnięcie wyraźnego postępu w zakresie termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych nie będzie możliwe bez podjęcia wspólnego projektu regionalnego przez organy założycielskie i zarządy szpitali z całego województwa dolnośląskiego.

Do szczególnych zadań administracji samorządowej województwa dolnośląskiego, zwłaszcza po przejęciu kompetencji wojewody w zakresie ochrony środowiska, należeć będzie koordynacja działań podejmowanych przez gminy (Dolnośląskie Centrum Gospodarki Odpadami), wzmocnienie nadzoru nad spra-

wozdawczością (weryfikacja danych dostarczanych do opłat za składowanie odpadów i do wojewódzkiej bazy danych) oraz realizacją wydawanych decyzji, wspieranie gmin w pozyskiwaniu środków unijnych na realizację projektów z zakresu przetwarzania odpadów.

6.2. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o odpadach, odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, w obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Do tej grupy zaliczamy również odpady uliczne.

Ilość powstających odpadów zależy od poziomu i modelu konsumpcji indywidualnej oraz świadomości ekologicznej społeczeństwa. Obecnie istotnie zmienia się skład odpadów. Coraz większy udział mają tworzywa sztuczne (opakowania). Wynika to z rosnącej konsumpcji oraz stosowania przez producentów opakowań jednorazowego użytku, często nie podlegających biodegradacji.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez gminy, segregacja odpadów jest na ich terenie prowadzona, ale tylko w niewielkim zakresie. Obejmuje ona zwykle stłuczkę szklaną, złom, tworzywa sztuczne, makulaturę. Problem zbiórki i zagospodarowania innych odpadów, wytwarzanych przez mieszkańców nie jest rozwiązany. Zaledwie w kilku gminach funkcjonują systemy gromadzenia odpadów wielkogabarytowych. Nie został dotąd wprowadzony żaden system zbiórki odpadów niebezpiecznych, jedynie sporadycznie występują przypadki zbiórki odpadów takich jak: lampy fluorescencyjne, baterie i akumulatory.

Odpady wyselekcjonowane stanowią 2,8% odpadów komunalnych wywiezionych z terenu województwa dolnośląskiego.

Odsetek mieszkańców korzystających z zorganizowanej zbiórki i wywozu zmieszanych odpadów komunalnych szacowany jest w skali województwa na około 90% (bez uwzględnienia czterech największych miast, gdzie wynosi on od 95 do 100%). Tak wysoki wskaźnik mieszkańców korzystających z usług podmiotów wywozowych kształtowany jest przez duże gminy miejskie, w których blisko 100% mieszkańców zawarło umowy na wywóz odpadów. W gminach wiejskich wskaźnik ten często nie przekracza 50%, a w skrajnych przypadkach wynosi zaledwie 30%.

Obecnie na terenie województwa dolnośląskiego działają linie sortowania zmieszanych odpadów komunalnych w: Łądku Zdroju, Lubaniu, Zgorzelcu, Ściegnach-Kostrzycy, Gaci i Trzebieńcu.

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych, poza niebezpiecznymi, dotyczy głównie wysegregowanych pozostałości organicznych. W 2006 r. ok. 10,6 tys. Mg, tj. 1,2% odpadów komunalnych w województwie unieszkodliwiono w kompostowniach.

Odpady komunalne kompostuje się w Lubaniu i Wrocławiu (na małą skalę odpady zielone i biofrakcje). Fermentacja metanowa biofrakcji odpadów komunalnych (łącznie z osadami ściekowymi) prowadzona jest jedynie w Zgorzelcu.

Niektóre zakłady unieszkodliwiają odpady organiczne: płyta do kompostowania jest elementem zakładu w Sulęcinie (gm. Św. Katarzyna), biostabilizacji poddaje się zmieszane odpady komunalne w zakładzie w Łądku Zdroju.

Poza składowiskami w Łądku Zdroju i Zgorzelcu, na wszystkie pozostałe składowiska wywożone są odpady w stanie nieprzetworzonym.

Według danych WIOŚ (baza *Karta Składowiska*), w województwie dolnośląskim na koniec 2006 r. funkcjonowały 193 składowiska, w tym:

- 14 składowisk odpadów niebezpiecznych,
- 9 składowisk odpadów obojętnych,
- 170 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,

Wśród składowisk odpadów wyróżniono:

- 132 składowiska przyjmujące odpady komunalne,
- 45 składowisk przyjmujących odpady przemysłowe.

Zewidencjonowane składowiska charakteryzują się dużym zróżnicowaniem m.in. pod względem spełniania wymagań formalno-prawnych, stopnia wyeksploatowania, wyposażenia technicznego, czy też ilości przyjmowanych odpadów.

Posiadane uregulowania formalno-prawne składowisk komunalnych:

- pozwolenie na budowę – 135 składowisk,
- pozwolenie na użytkowanie – 93 składowiska,
- decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska – 141 składowisk,
- przegląd ekologiczny – 145 składowisk.

Techniczne wyposażenie składowisk komunalnych (wg danych WIOŚ):

- uszczelnienie – 140 składowisk,
- instalacje do zbierania odcieków – 103 składowiska,

Tabela I.6.1. Ilość odpadów wywiezionych i wyselekcjonowanych na terenie Dolnego Śląska w 2006 r. (wg GUS)

Wyszczególnienie	Rok 2006
Odpady komunalne wywiezione (w tys. Mg), w tym:	893,4
odpady wyselekcjonowane (w tys. Mg), w tym:	25,0
▪ makulatura	20,90%
▪ szkło	31,65%
▪ tworzywa sztuczne	15,30%
▪ metale	2,06%
▪ tekstylia	9,15%
▪ niebezpieczne	0,10%
▪ zużyte urządzenia zawierające freony i zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,02%
▪ odpady wielkogabarytowe	13,40%
▪ odpady biodegradowalne	7,30%

- instalacje do ujmowania gazu składowiskowego – 23 składowiska,
- waga – 57 składowisk,
- kompaktor – 33 składowiska,
- brodzik dezynfekcyjny – 77 składowisk.

Liczba składowisk odpadów komunalnych, na których prowadzony był monitoring:

- wód podziemnych – 111 składowisk,
- wód odciekowych – 82 składowiska,
- wód powierzchniowych – 54 składowiska,
- gazu składowiskowego – 30 składowisk.

Ilość odpadów przyjmowanych w ciągu doby:

- na 112 składowiskach deponowano mniej niż 10 Mg/dobę,
- na 25 obiektach – pomiędzy 10 a 20 Mg/dobę,
- na 46 składowiskach – powyżej 20 Mg/dobę.

Według danych z 2006 r. dotyczących składowisk komunalnych wynika, że:

- 49 składowisk należy zmodernizować,
- 81 składowisk kwalifikuje się do zamknięcia,
- 59 składowisk spełnia wymagania prawne Unii Europejskiej.

Tabela I.6.2. Charakterystyka istniejących składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (przyjmujące odpady komunalne) w woj. dolnośląskim (stan na koniec 2006 r.)

L.p.	Powiat	Miejscowość	Administrator składowiska	Obsługiwany teren	Powierzchnia całkowita [w ha]	Pojemność planowana [w tys. Mg]	Szacunkowa ilość odpadów składowanych w 2006 r. [w tys. Mg]	Ilość odpadów nagromadzonych [w tys. Mg] (na koniec 2006 r.)	Urządzenia do odgazowania	Monitoring	Wypełnienie	Przewidywany okres eksploatacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
OBSZAR WROCŁAWSKI												
1.	oleśnicki	Smolna – Gręboszyce	Miejska Gospodarka Kom. Sp. z o.o w Oleśnicy	m. i gm. Oleśnica	6,7	b.d.	14,9	b.d.	+	+	80%	2013
2.	oleśnicki	Łuczyna	Zakład Transportu Ciężarowego Jadwiga Przybycień	gm. Dobroszyce	1,2	28,5	0,3	5,8	+	+	19,6	2038
3.	oleśnicki	Bierutów	Zakład Wod. Kan. i Oczysz. w Bierutowie	gm. Bierutów, Wilków	4,0	56,1	0,7	48,5	–	–	83%	2004
4.	oleśnicki	Grabowno	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Twardogórze	m. i gm. Twardogóra	9,0	30,0	2,5	35,4	+	+	15%	2012
5.	oleśnicki	Syców	Sycowska Gospodarka Komunalna	m. i gm. Syców	2,6	14,0	4,6	37,3	–	+	77%	2009
6.	oleśnicki	Międzybórz	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej	m. i gm. Międzybórz	0,8	b.d.	0,5	5,5	–	+	34%	2021
7.	oleśnicki	Dziadowa Kłoda	Urząd Gminy Dziadowa Kłoda	Dziadowa Kłoda, Perzów	1,2	7,9	0,2	7,1	–	+	90%	2009
8.	wrocławski	Strzegomiany	Zakład Usług Komunalnych „Hadlux”	gm. Sobótka	2,5	56,1	1,8	54,5	+	+	98%	2009
9.	wrocławski	Sośnica	Zakład Gosp. Komunalnej w Kątach Wrocławskich	m. i gm. Kąty Wrocławskie	1,2	b.d.	18,5	74,4	–	+	97%	2007
10.	wrocławski	Stróża	Zakład Gosp. Komunalnej w Mietkowie	gm. Mietków	1,2	17,3	13,7	38,5	+	+	70%	2012
11.	wrocławski	Cieszycze	Urząd Gminy w Kobierzycach	gm. Kobierzyce	2,0	25,0	1,7	19,1	–	–	70%	2009
12.	wrocławski	Marcinkowice-Brzeście	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o	gm. Żórawina	2,0	30,8	4,6	27,6	–	+	100%	2006
13.	wrocławski	Dankowice	Urząd Gminy Jordanów	gm. Jordanów	2,8	4,5	0,1	3,0	–	–	68%	2009
14.	wrocławski	Ratowice	Urząd Gminy Czernica	gm. Czernica	1,5	b.d.	0,1	1,1	–	+	74%	2015
15.	wrocławski	Bielawa	Zakład Usług Komunalnych	gm. Długoleka	5,0	22,0	3,8	12,6	–	+	55%	2010
16.	wrocławski	Sulęcín	VKN Polska Sp. z o.o	Wrocław, Żórawina, Olawa, Św. Katarzyna	6,2	b.d.	19,6	55,7	+	+	23%	2034
17.	średzki	Wojczyce	Kom-Błysk Sp. z o.o w Środzie Śląskiej	m. i gm. Środa Śl.	4,7	500,0	5,8	b.d.	–	+	b.d.	2009
18.	średzki	Rusko	Zakład Budż. Gosp. Kom. w Malczycach	m. i gm. Malczyce	6,8	b.d.	0,9	b.d.	–	+	80%	2008
19.	średzki	Wichrów	Zakład Gosp. Komunalnej w Kostomłotach	m. i gm. Kostomłoty	1,3	b.d.	1,7	21,5	–	–	100%	2007
20.	średzki	Jarosław	Gminny Zakład Usług Wodnych	gm. Udanin	0,9	15,1	1,0	10,5	–	+	70%	2007
21.	trzebnicki	Jaszyce	Usługi Kom. Sp. z o.o. „Wodnik” w Trzebnicy	m. i gm. Trzebnica	1,2	44,0	3,2	46,8	–	–	100%	2006
22.	trzebnicki	Piotrowiczki	Urząd Gminy Wisznia Mała	m. i gm. Wisznia Mała	0,5	2,6	4,8	13,7	+	+	98%	2006

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
23.	trzebnicki	Mienice	Urząd Gminy Wisznia Mała	m. i gm. Wisznia Mała	4,9	23,4	12,8	12,8	+	+	10%	2016
24.	trzebnicki	Krościna Wlk.	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Prusicach	gm. Prusice	3,8	8,1	1,9	8,1	+	–	80%	2010
25.	trzebnicki	Skotniki	Gmina Zawonia	gm. Zawonia	1,0	19,2	0,5	4,0	+	+	21,2%	2033
26.	trzebnicki	Gatka	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Żmigrodzie	m. i gm. Żmigród	1,5	5,0	2,3	31,4	–	–	85%	2007
27.	trzebnicki	Gołędzinów	Gmina Oborniki Śląskie	m. i gm. Oborniki Śląskie	2,3	30,0	26,2	30,0	+	+	100%	2009
28.	oławski	Brzezinki – Dębina	Zakład Gosp. Kom. w Jelczu-Laskowicach	m. i gm. Jelcz-Laskowice	6,9	45,0	4,4	40,1	+	+	85,3%	2012
29.	oławski	Gać	Zakład Gospodarowania Odpadami	gm. Brzeg, Lubsza, m. Oława, Brzeg	11,5	1300	38,4	277,4	–	+	21%	2017
30.	strzeliński	Wiązów	Zakład Gosp. Komunalnej w Wiązowie	m. i gm. Wiązów	2,1	19,0	0,7	11,8	+	+	62%	2014
31.	strzeliński	Wąwolnica	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej	m. i gm. Strzelin	5,0	b.d.	10,7	95,6	–	+	69%	2012
32.	strzeliński	Podgaj	Urząd Gminy Kondratowice	gm. Kondratowice	2,7	6,6	3,1	24,0	–	+	45%	2007
33.	strzeliński	Ludów Śl.-Stogi	Urząd Gminy Borów	gm. Borów	4,5	5,4	b.d.	b.d.	–	–	100%	2006
34.	milicki	Wierzchowice	Zakład Usług Komunalnych w Krośnicach	gm. Krośnice	2,0	20,0	0,5	14,7	+	+	74%	2009
35.	milicki	Guzowice	Gmina Cieszków	gm. Cieszków	2,9	17,3	0,2	2,9	+	+	17%	2020
36.	milicki	Stawiec	ZBiUK w Miliczu	gm. Milicz	4,2	43,2	3,0	42,6	–	+	99%	2007
37.	milicki	Dunkowa	ZBiUK w Miliczu	gm. Milicz	1,9	11,4	0,0	16,6	–	+	100%	2012
38.	wołowski	Wołów-Pelczyn	P.G.K. Sp. z o.o w Wołowie	m. i gm. Wołów	5,5	143,5	5,7	51,6	–	+	33%	2003
39.	górowski	Glinka	Zakład Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	m. i gm. Góra	2,1	b.d.	3,7	86,7	–	+	100%	2006
40.	górowski	Wrząca Śląska	Zakład Budżetowy Gosp. Komunalnej	gm. Wąsosz	2,5	28,0	1,9	b.d.	–	–	80%	2009
41.	górowski	Wronów	Zakład Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	gm. Niechlów	1,2	7,0	0,2	2,0	–	+	35%	2012
Łącznie na obszarze wrocławskim					133,8	2586,0	221,2	1270,9				
OBSZAR LEGNICKI												
42.	głogowski	Biechów	Głogowskie Przeds. Kom. SITA Sp. z o.o. Głogów	m. i powiat Głogów	4,6	581,4	46,8	303,3	–	+	52%	2013
43.	głogowski	Ruszwice	Urząd Gminy Głogów	gm. Głogów	1,2	8,4	0,0	6,3	–	–	94%	2004
44.	głogowski	Turów	Urząd Gminy Głogów	gm. Głogów	0,4	5,7	0,0	4,1	–	–	89%	2004
45.	głogowski	Jaczków	Urząd Gminy Jerzmanowa	gm. Jerzmanowa	0,9	4,7	0,3	2,9	–	–	60%	2009
46.	głogowski	Grochowice	Urząd Gminy w Kotli	gm. Kotla	0,4	1,9	0,0	0,8	–	+	50%	2004
47.	głogowski	Bogomice	Urząd Gminy w Kotli	gm. Kotla	0,8	4,4	0,0	2,3	–	+	52%	2004
48.	głogowski	Białoleka	Urząd Gminy Pęcław	gm. Pęcław	1,1	16,8	0,0	8,0	–	–	50%	2009
49.	głogowski	Brzeg Głogowski - Kromolin	Urząd Gminy Żukowice	Brzeg Głogowski, Kromolin, Dobrzejowice, Czerna, Szczepów	0,2	0,9	0,0	10,5	–	–	100%	2005
50.	głogowski	Nielubia	Urząd Gminy Żukowice	Nielubia, Bukwica, Dankowice, Zabłocie i Glinica	0,7	2,0	0,00096	0,8	–	–	40%	2009

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
51.	głogowski	Żukowice	Urząd Gminy Żukowice	gm. Żukowice, Kamiona, Słone, Kłoda	0,7	24,5	0,02	14,92	–	–	61%	2012
52.	jaworski	Wierzchosławice	PPR Sady Dolne Sp. z o.o. Sady Dolne	gm. Bolków	2,6	38,5	2,7	31,4	–	+	82%	2019
53.	jaworski	Jawor	„Inwestycje” Sp. z o.o. Jawor, ul. Wrocławska	gm. Jawor	13,8	220,0	13,0	111,0	+	+	51%	2019
54.	jaworski	Sichów	Gmina Męcinka	gm. Męcinka	0,71	1,74	0,0	1,3	–	–	85%	2004
55.	jaworski	Muchów	Gmina Męcinka	gm. Męcinka	0,67	3,6	0,0	2,0	–	+	55%	2004
56.	jaworski	Drzymałowice	Urząd Gminy Mściwojów	gm. Mściwojów	0,58	4,88	0,0	b.d.	–	+	75%	2009
57.	jaworski	Paszowice-Sokoła	Urząd Gminy Paszowice	gm. Paszowice	1,55	0,008	0,00022	0,0075	–	–	93%	2009
58.	jaworski	Wądroże Wielkie	Urząd Gminy Wądroże Wlk	gm. Wądroże Wlk	0,20	2,77	0,0028	b.d.	–	–	b.d.	2009
59.	jaworski	Mierzyce	Urząd Gminy Wądroże Wlk	gm. Wądroże Wlk	0,48	14,3	0,0	14,3	–	–	100%	2002
60.	jaworski	Budziszów Wielki	Urząd Gminy Wądroże Wlk	gm. Wądroże Wlk	0,6	4,9	0,002	b.d.	–	–	b.d.	2009
61.	m. Legnica	Legnica	Legnickie Przedsiębiorstwo Gosp. Komunalnej Sp. z o.o. w Legnicy	gm. Legnica, Choj- nów, Legnickie Pole, Wądroże Wlk., Miłkowice	30,29	2340,0	95,4	b.d.	+	+	42%	2032
62.	legnicki	Krzywa	Gminny Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	0,48	1,55	0,0	1,18	–	–	76%	2004
63.	legnicki	Groble	Gminny Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	0,46	1,35	0,0	0,7	–	–	51%	2004
64.	legnicki	Biała k/Chojnowa	Chojnowski Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	5,0	107,8	4,5	51,4	–	+	48%	2015
65.	legnicki	Janowice Duże	Urząd Gminy Krotoszyce	gm. Krotoszyce	0,8	27,0	0,0	5,7	–	–	b.d.	2006
66.	legnicki	Grzybiany	Usługi Transportowo- Sprzętowe i Kowalskie Motyczyn	gm. Kunice	3,65	23,5	0,0	10,75	–	–	51%	2006
67.	legnicki	Pątnów	Usługi Transportowo- Sprzętowe i Kowalskie Motyczyn	gm. Kunice	0,33	2,52	0,0	2,52	–	–	100%	2006
68.	legnicki	Legnickie Pole	Urząd Gminy Legnickie Pole	gm. Legnickie Pole	0,85	9,3	0,0	0,011	–	–	95%	2002
69.	legnicki	Grzymalin	Gmina Miłkowice	gm. Miłkowice	0,71	20,0	0,0	17,0	–	–	90%	2005
70.	legnicki	Prochowice	Zakład Handlowo-Usługowy Prochowice	gm. Prochowice	2,4	b.d.	0,0	9,4	–	–	92%	2005
71.	legnicki	Wądrodno	Urząd Gminy Ruja	Komorniki, Wądrodno	0,96	8,7	0,0	4,36	–	–	50%	2009
72.	legnicki	Rogoźnik	Urząd Gminy Ruja	Polanka, Rogoż- nik, Piotrówek	1,1	14,6	0,0	7,2	–	–	49%	2014
73.	legnicki	Ruja	Urząd Gminy Ruja	Ruja, Lasowice, Strzałkowice, Dzieszkowice, Janowice, Tyniec Legn., Usza, Brennik,	0,58	8,5	0,0	7,6	–	–	89%	2009
74.	lubiński	Lubin	MUNDO Sp. z o.o. Lubin	gm. Lubin	14,8	3750,0	151,9	1183,9	+	+	65%	2020
75.	lubiński	Niemstów	Urząd Gminy w Lubinie	gm. Lubin	2,45	5,4	0,0	3,5	–	+	65%	2011
76.	lubiński	Siedlce	Urząd Gminy w Lubinie	gm. Lubin	0,43	2,0	0,0	1,2	–	+	60%	2011

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
77.	lubiński	Rudna Orsk	KGHM „Polska Miedź” S.A. O/ HM Cedynia w Orsku	O/HM Cedynia i gm. Rudna	2,08	b.d.	0,2	1,6	–	+	95%	2016
78.	lubiński	Rudna	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Rudna	gm. Rudna	2,09	23,0	1,1	25,2	–	+	25%	2017
79.	lubiński	Ścinawa	Zakład Gosp. Kom. w Ścinawie	gm. Ścinawa	4,0	52,3	8,6	37,5	+	+	90%	2015
80.	lubiński	Parszowice	Zakład Gosp. Kom. w Ścinawie	gm. Ścinawa	2,4	31,0	0,0	10,0	–	–	30%	2004
81.	polkowicki	Chocianów	Miejski Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Chocianów	gm. Chocianów	2,5	41,2	2,0	26,6	–	+	68%	2015
82.	polkowicki	Grabik	Zakład Usług Komunalnych Gaworzyce	gm. Gaworzyce	2,8	15,8	0,0	5,5	–	+	35%	2009
83.	polkowicki	Grębocice	Urząd Gminy Grębocice	gm. Grębocice	1,2	44,5	0,0	16,3	–	+	37%	2001
84.	polkowicki	Trzebcz	Przeds. Gosp. Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	gm. Polkowice	7,9	468,8	10,3	375,2	–	+	80%	2027
85.	polkowicki	Przemków obręb Szlarki	Urząd Gminy i Miasta Przemków	gm. Przemków i Radwanice, m. Wrocław	4,9	b.d.	1,9	70,0	+	+	94%	2010
86.	polkowicki	Radwanice	Urząd Gminy Radwanice	gm. Radwanice	2,85	6,9	0,0	5,0	–	–	72%	2004
87.	złotoryjski	Pielgrzymka	Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Pielgrzymka	m. Złotoryja, gm. Świerzawa, Pielg- rzymka, Złotoryja, Zagrodno	8,2	772,8	7,6	125,2	–	–	16%	2100
88.	złotoryjski	Wojciechów	Zakład Usług Komunalnych w Zagrodnie	Zagrodno	0,6	6,4	0,0	1,9	–	+	b.d.	2009
89.	złotoryjski	Zagrodno	Zakład Usług Komunalnych w Zagrodnie	Zagrodno	1,5	32,0	0,0	9,9	–	–	31%	2009
90.	złotoryjski	Wojcieszów	ZGKiM w Wojcieszowie	gm. Wojcieszów	2,2	24,9	2,0	14,9	–	+	55%	2055
Łącznie na obszarze legnickim					142,7	8763,9	348,6	2533,8				
OBSZAR WAŁBRZYSKI												
91.	dzierzoniowski	Gilów-Dzierżoniów	Przedsiębiorstwo Komunalne Dzierżoniów	Dzierżoniów, Piława Górna, Niemcza, Bielawa, Pieszyce,	13,7	1005,3	31,07	823,6	–	+	83%	2012
92.	dzierzoniowski	Przystronie	Zakład Usług Komunalnych Łagiewniki	gm. Łagiewniki	4,8	19,5	0,64	9,2	+	+	40%	2015
93.	wałbrzyski	Wałbrzych	Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. Wałbrzych	miasta: Wałbrzych, Szczawno Zdr., Jedlina Zdr., Walim, Głuszyca	8,6	47,4	0,0	34,7	+	+	65%	2007
94.	wałbrzyski	Czarny Bór	ZBGKiM Boguszów - Gorce	gm. Czarny Bór, gm. Stare Bogaczowice, m. Boguszów Gorce	3,3	92,9	6,9	57,3	+	+	61%	2015
95.	wałbrzyski	Różana - Mieroszów	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Mieroszów	gm. Mieroszów	3,5	95,0	7,4	48,8	–	+	50%	2009
96.	kłodzki	Bystrzyca Kłodzka	Zakład Usług Kom. Bystrzyca Kłodzka	m. i gm. Bystrzyca Kłodzka	2,8	450,0	1,8	400,0	–	–	95%	2007
97.	kłodzki	Brzozowie, Kudowa-Zdrój	MZUP Kudowa Zdrój	m. Kudowa Zdrój, gm. Lewin Kłodzki	4,0	49,0	3,4	47,5	–	+	96%	2009

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
98.	kłodzki	Kłodzko	Z-d Administracji Mieszka- niami Gminnymi Kłodzko	m. i gm. Kłodzko	7,0	773,3	18,5	569,7	–	+	75%	2015
99.	kłodzki	Łądek Zdrój	Zarząd Budynków Komunalnych Łądek Zdrój	m. i gm. Łądek Zdrój	0,4	36,0	4,5	27,5	–	+	75%	2010
100.	kłodzki	Międzylesie	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Międzylesie	m. i gm. Międzylesie	2,00	28,5	0,68	13,8	–	+	30%	2020
101.	kłodzki	Nowa Ruda	Noworudzkie Usługi Komunalne Sp. z o.o.	m. i gm. Nowa Ruda	10,00	3000,0	55,1	2099,0	–	+	70%	2026
102.	kłodzki	Polanica Zdrój	Miejski Zakład Komunalny Polanica Zdrój	m. Polanica Zdrój	1,7	78,0	5,2	50,0	–	+	93%	2007
103.	kłodzki	Słoszów - Duszniki Zdrój	ZBGKiM Duszniki Zdrój	m. i gm. Szczytina, m. Duszniki Zdrój	3,1	b.d.	3,5	155,5	–	+	100%	2005
104.	kłodzki	Stronie Śląskie	Z-d Komunalny Stronie Śl.	m. i gm. Stronie Śl., HSK „Violetta” w Stroniu Śl.	3,8	70,0	3,0	57,8	+	+	80%	2009
105.	kłodzki	Ścinawka Dolna	GZUP Radków	m. i gm. Radków	2,2	220,0	9,4	90,4	–	+	75%	2012
106.	świdnicki	Stary Jaworów	ZOK Świebodzice	gm. Świebodzice gm. Jaworzyna Śl.	6,0	425,0	16,2	226,6	+	+	45%	2014
107.	świdnicki	Żarów	Zakład Usług Kom. Sp. z o.o. Żarów	m. i gm. Żarów	7,6	220,0	24,0	150,0	–	–	68%	2009
108.	świdnicki	Zawiszów	Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Zawiszów	m. i gm. Świdnica, gm. Dobromierz, m. Wrocław, Dzier- żoniów, Wałbrzych	14,9	807,0	66,2	468,6	+	+	23%	2032
109.	świdnicki	Jaroszów	Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp.z o.o. Jaroszów	Wrocław, Wałb- rzych, Świdnica, Strzegom, Dzierżoniów	44,9	10260,0	81,5	171,9	+	+	2%	2050
110.	ząbkowicki	Brasowice Ząb- kowice Śl.	Zakład Gosp. Kom. Sp. z o.o. Ząbkowice Śl.	m. i gm. Ząbkowi- ce Śląskie	3,3	260,0	1,2	249,9	+	+	96%	2006
111.	ząbkowicki	Potworów – Bardo	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Bardo	m. i gm. Bardo	1,1	24,0	1,2	23,9	–	–	97%	2008
112.	ząbkowicki	Ziębice	Zakład Usług Komunalnych Ziębice	m. i gm. Ziębice	5,0	b.d.	6,37	220,6	–	+	98%	2006
113.	ząbkowicki	Strąkowa – Kamieniec Ząbk.	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Kamieniec Ząbk.	gm. Kamieniec Ząbkowicki	1,3	b.d.	0,92	151,2	–	–	99%	2009
114.	ząbkowicki	Złoty Stok	P.P.U. „Koma” Sp. z o.o. Złoty Stok	m. i gm. Złoty Stok	2,00	b.d.	0,85	33,0	–	–	80%	2007
115.	ząbkowicki	Stoszowice	Zakład Usług Kom. Srebrna Góra	gm. Stoszowice	1,2	19,2	0,66	6,9	–	+	58%	2008
Łącznie na obszarze wałbrzyskim					158,2	17980,1	350,8	6187,4				
OBSZAR JELENIOGÓRSKI												
116.	zgorzelecki	Bogatynia	GPO Sp. z o.o. w Bogatyni	m. i gm. Bogatynia	2,5	260,8	14,4	191,3	+	+	73%	2016
117.	zgorzelecki	Jędrzychowice	Miejski Zakład Gosp. Kom. Zgorzelec	m. Zgorzelec, gm. Zgorzelec	2,4	74,5	5,5	40,8	–	+	55%	2011
118.	zgorzelecki	Pieńsk	Zakład Usług Komunalnych	m. i gm. Pieńsk	1,4	34,0	2,5	36,6	–	+	100%	2007
119.	zgorzelecki	Sulików	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Sulikowie	gm. Sulików, m. Zawidów	1,0	53,6	2,0	47,0	–	–	88%	2007

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
120.	bolesławiecki	Trzebień	Miejski Zakład Gosp. Kom. Sp. z o.o. w Bolesławcu	m. Bolesławiec, gm. Bolesławiec	6,7	580,0	14,0	192,3	+	+	32%	2016
121.	bolesławiecki	Świętoszów	ZBGKiM w Osiecznicy	gm. Osiecznica	1,5	135,0	5,7	47,2	+	+	35%	2012
122.	bolesławiecki	Nowogrodziec	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Nowogrodzcu	m. i gm. Nowogrodziec	1,3	42,0	b.d.	13,3	+	+	32%	2005
123.	bolesławiecki	Tomaszów Bolesławiecki	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka	gm. Warta Bolesławiecka	0,3	5,6	b.d.	1,5	–	–	26%	2009
124.	bolesławiecki	Raciborowice	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka	gm. Warta Bolesławiecka	0,4	6,0	0,1	0,9	+	+	14%	2018
125.	bolesławiecki	Warta Bolesławiecka	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka z/s w Lubkowie	gm. Warta Bolesławiecka	0,4	6,3	0,8	6,2	–	–	99%	2007
126.	bolesławiecki	Ośla	Urząd Gminy Gromadka	gm. Gromadka	1,0	5,0	0,2	3,3	–	–	66%	2006
127.	lubański	Księgniki	ZGiUK Sp. z o.o. w Lubaniu	m. i gm. Lubań, gm. Siekierczyn, gm. Platerówka	1,2	129,3	10,2	66,8	+	+	51%	2022
128.	lubański	Olszyna	ZBGKiM Olszyna	gm. Olszyna	1,5	18,7	0,0	14,2	–	–	76%	2005
129.	kamiennogórski	Ciechanowice	Urząd Gminy Marciszów	gm. Janowice Wlk, gm. Marciszów	0,5	24,6	1,0	21,3	+	+	87%	2009
130.	kamiennogórski	Lubawka	PGK „Sanikom” Sp. z o.o. w Lubawce	m. i gm. Lubawka, m. i gm. Kamienna Góra	6,4	347,3	7,0	293,4	+	+	84%	2015
131.	lwówecki	Płóczki Dolne	ZBGKiM Lwówek Śląski	m. i gm. Lwówek Śląski	2,0	73,0	7,7	65,4	+	+	90%	2010
132.	lwówecki	Wieża	ZBGKiM w Gryfowie	m. i gm. Gryfów	0,9	82,0	3,6	79,5	–	+	97%	2006
133.	lwówecki	Karłowice	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Mirsku	m. i gm. Mirsk m. Świeradów	1,6	81,4	3,0	38,7	+	+	48%	2018
134.	lwówecki	Lubomierz	ZBGKiM w Lubomierzu	m. i gm. Lubomierz	0,8	27,0	1,0	29,0	–	–	100%	2006
135.	m. Jelenia Góra	Siedlęcin	MPGK Sp. z o.o. w Jeleniej Górze	m. Jelenia Góra, gm. Stara Kamienica, m. i gm. Wleń, gm. Jeżów Sudecki	5,0	1163,3	48,8	1144,8	+	+	98%	2007
136.	jeleniogórski	Ściegny – Kostrzyca	Związek Gmin Karkonoskich – Bukowiec	gm. Podgórzyn, gm. Mysłakowice, m. Karpacz, m. Kowary, m. Szklarska Poręba	6,1	405,7	25,0	262,0	+	+	64%	2044
Łącznie na obszarze jeleniogórskim					44,8	3555,1	152,5	2595,5				
ŁĄCZNIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO					479,5	32882,1	1073,1	12587,6				

Oznaczenia:

- brak urządzeń monitoringowych lub odgazowujących
- + są urządzenia monitoringowe i odgazowujące

Uwaga! Odpady składowane w 2006 r. rejestrowano na składowiskach w stanie luźnym. Po pewnym czasie pod wpływem ciężaru własnego, jak też na skutek odpowiednich działań na składowisku, ich pojemność ulega zmniejszeniu, dlatego ilość odpadów ogółem może być niekiedy większa od pojemności składowiska, mimo że nie zostało jeszcze napelnione.

6.3. GOSPODARKA ODPADAMI PRZEMYSŁOWYMI

6.3.1. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim wg GUS

W województwie dolnośląskim w 2006 r. wytworzono około 35,1 mln Mg odpadów pochodzenia przemysłowego. Zagospodarowano z tego około 34,4 mln Mg, w tym ok. 74,2% poddano odzyskowi, a ok. 23,8% unieszkodliwiono (łącznie ze składowaniem). Unieszkodliwienie odpadów w 99,6% polegało na zdeponowaniu ich na składowiskach.

Odpady pochodzące z Dolnego Śląska stanowiły ok. 28,4% odpadów wytworzonych w kraju. Daje to drugie miejsce po województwie śląskim pod względem ilości wytworzonych odpadów przemysłowych. Również drugie miejsce zajmuje województwo dolnośląskie pod względem ilości odpadów poddanych odzyskowi.

Odpady unieszkodliwione (8,39 mln Mg) w 2006 r. w województwie dolnośląskim stanowiły ok. 35,2% wszystkich unieszkodliwionych odpadów w Polsce. Nieznaczna ilość wytworzonych odpadów przemysłowych z terenu Dolnego Śląska jest unieszkodliwiana w inny sposób niż składowanie: 3,3 tys. Mg w 2006 r.

Do końca 2006 r. na składowiskach w województwie nagromadzono ok. 566,43 mln Mg odpadów, tj. ok. 32,4% wszystkich nagromadzonych odpadów przemysłowych w Polsce.

Pod względem ilości odpadów unieszkodliwionych poprzez deponowanie na składowiskach Dolny Śląsk klasyfikuje się na pierwszym miejscu w kraju.

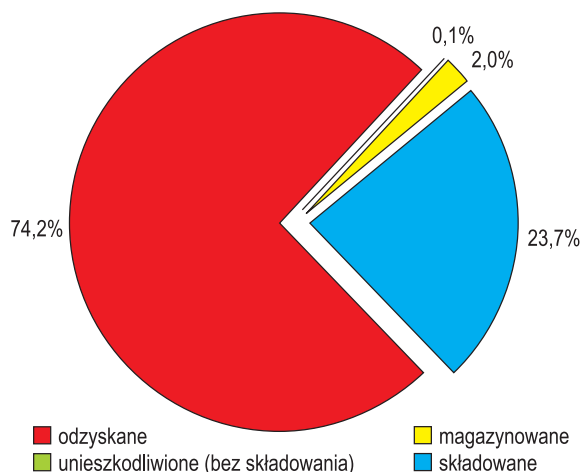
Tabela I.6.3. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w woj. dolnośląskim na tle Polski w 2006 r. (wg GUS)

Wyszczególnienie	Odpady wytworzone							Odpady nagromadzone (stan na koniec 2006 r.)
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione				magazynowane czasowo	
			razem	w tym:				
				termicznie	kompostowane	składowane		
Polska (tys. Mg)	123 463,4	94 852,9	23 806,9	298,4	181,6	18 818,3	4 803,6	1 746 031,3
Woj. dolnośląskie (tys. Mg)	35 180,7	26 132,6	8 390,5	2,3	1,0	8 353,8	657,6	566 433,6
Udział woj. dolnośląskiego (%)	28,4	27,5	35,2	0,7	0,5	44,3	13,6	32,4
Miejsce woj. dolnośląskiego w Polsce	2	2	1	13	14	1	3	2

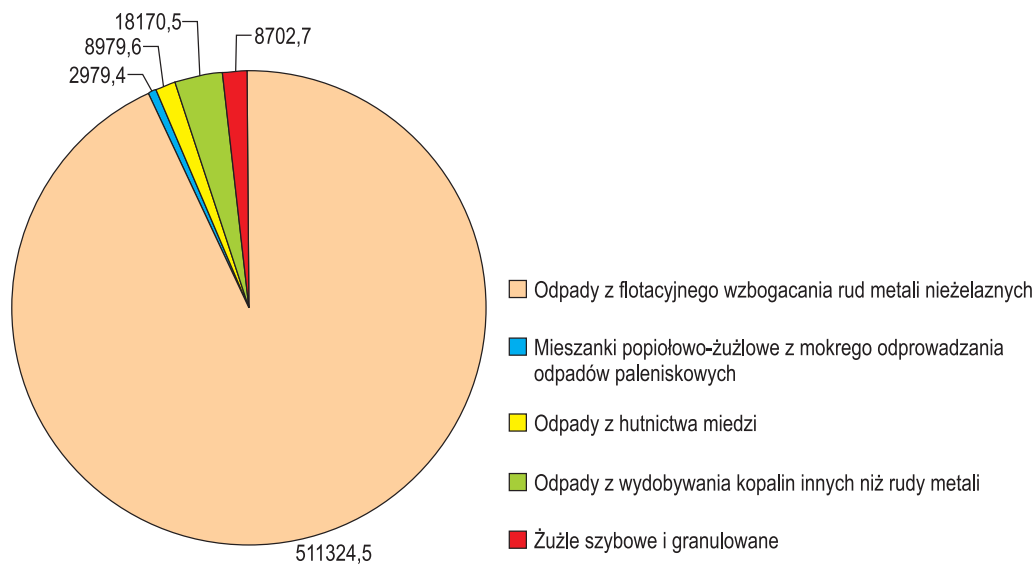
Rysunek I.6.1. Udział procentowy poszczególnych województw w masie odpadów pochodzenia przemysłowego wytworzonych w Polsce w 2006 r.

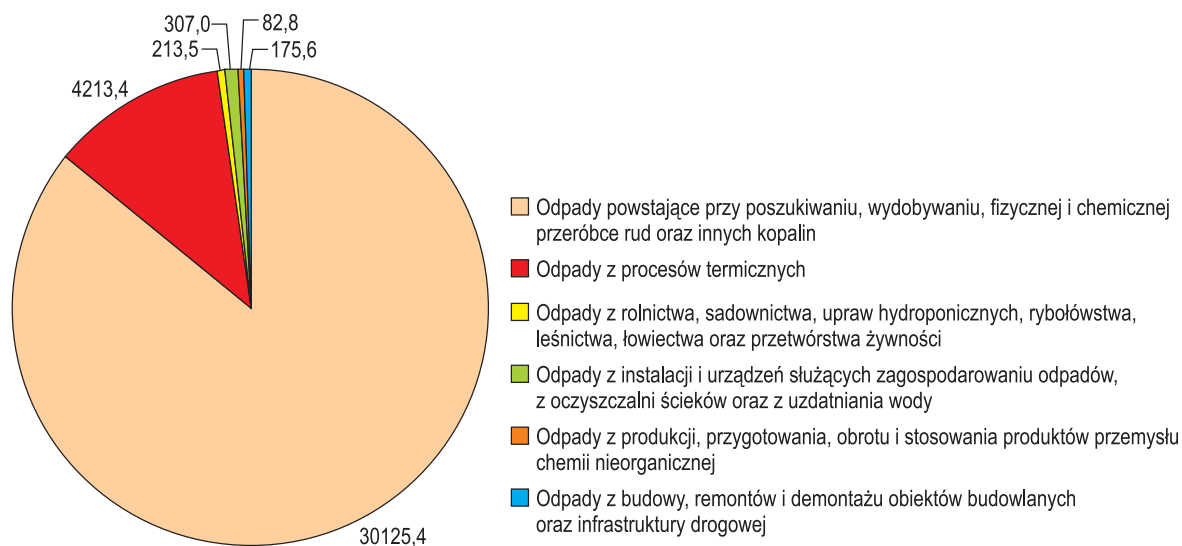
Wykres I.6.1. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim w 2006 r. (wg GUS)

Wykres I.6.2. Odpady nagromadzone według rodzajów odpadów w 2006 r. (w tys. Mg)

Wykres I.6.3. Odpady wytworzone według rodzajów odpadów w 2006 r. (w tys. Mg)

6.3.2. Pochodzenie, produkcja i zagospodarowanie odpadów przemysłowych według wojewódzkiej bazy SIGOP-W

Na terenie Dolnego Śląska głównym źródłem odpadów przemysłowych są zakłady zlokalizowane w powiatach: polkowickim, zgorzeleckim, głogowskim, lubińskim, w Legnicy oraz we Wrocławiu.

Do największych wytwórców odpadów przemysłowych w 2006 r. można zaliczyć:

- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Wzbogacania Rud w Polkowicach – 83% ogólnej ilości wytworzonych odpadów,
- BOT Elektrownia „Turów” S.A. w Bogatyni,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- Grochów – Zakład Magnetyzowy w Ząbkowicach Śląskich,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- „Energetyka” Sp. z o.o. w Lubinie,
- Przedsiębiorstwo Przerobu Złomu Metali „Centrozłom” Wrocław,
- Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej,

- PCC „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu,
- Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu,
- ARAMIS Spółka z o.o. w Biedzychowicach.

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych w 2006 r. w wymienionych zakładach wynosiła ok. 93% ogółu wytworzonych odpadów przemysłowych na terenie województwa dolnośląskiego. Ilość ta w ciągu ostatnich lat utrzymuje się na poziomie od 80-95% ogółu wytworzonych odpadów przemysłowych.

Odpady przemysłowe na terenie województwa dolnośląskiego składowane są na 45 składowiskach odpadów przemysłowych (wg danych z programu *Karta Składowiska*) w tym na 14 składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Największe ilości odpadów w województwie dolnośląskim w 2006 r. wytworzono w grupach:

- odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu i wzbogacaniu rud oraz innych surowców mineralnych (01) – ok. 84,1% ogólnej ilości wytworzonych odpadów,
- odpady z procesów termicznych (10),

Tabela I.6.4. Gospodarka odpadami przemysłowymi w powiatach województwa dolnośląskiego w 2006 r. (baza SIGOP-W)

Lp.	Powiat	Odpady przemysłowe wytworzone [w Mg]				
		ogółem wytworzone	magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
1.	polkowicki	29 483 185,7	528,1	21 593 414,6	2428,1	7 924 267,8
2.	zgorzelecki	2 433 049,3	1 548,3	2 394 717,3	25 675,4	13 425,0
3.	głogowski	1 167 677,9	768 035,1	1 263 559,2	17 365,5	98 496,4
4.	lubiński	471 381,9	6 272,9	266 875,7	568,0	204 519,7
5.	ząbkowicki	341 143,1	32,7	2 880,2	213,6	338 045,4
6.	m. Legnica	335 954,8	37 682,2	291 937,9	8 675,9	22 371,8
7.	m. Wrocław	330 861,1	17 043,9	52 999,6	2 655,7	252 063,3
8.	oławski	240 617,3	11 496,7	224 532,7	5 633,0	1 092,2
9.	wołowski	136 520,4	90,3	272 04,0	1 842,6	103 703,0
10.	bolesławiecki	120 812,6	5 437,7	65 550,3	792,3	49 277,0
11.	wałbrzyski	119 233,9	24 760,3	74 856,8	2 024,8	21935,4
12.	świdnicki	90 146,5	9 876,7	78 612,7	665,0	8 835,3
13.	m. Jelenia Góra	63 431,7	4 617,4	56 117,2	244,8	8 181,1
14.	jeleniogórski	49 425,8	1 571,6	42 091,9	1 825,7	4 738,3
15.	legnicki	40 206,0	4 312,4	40 021,3	256,0	71,3
16.	kłodzki	35 820,9	2 630,2	3 984,1	385,5	30 881,9
17.	dzierżoniowski	25 082,4	1 617,4	20 073,2	218,8	4 024,9
18.	jaworski	16 136,0	32,0	14 032,4	1 181,5	942,1
19.	oleśnicki	15 886,0	1 856,4	9 073,8	378,0	14 265,0
20.	lubański	12 894,2	2 618,5	10 574,7	87,9	1 954,8
21.	kamiennogórski	7 627,5	933,7	6 746,9	91,9	1 256,8
22.	górowski	6 926,3	2,6	7 931,2	0,0	96,0
23.	wrocławski	6 001,8	144,4	4 588,0	299,4	917,9
24.	lwówecki	3 993,7	1497,2	2 247,6	1 080,0	1 526,7
25.	złotoryjski	1 309,5	51 097,4	1 010,7	309,7	74,5
26.	milicki	129,2	6,9	2,3	20,8	99,1
27.	strzeliński	105,7	0,2	93,9	0,0	11,7
28.	trzebnicki	24,9	22,3	2,5	0,0	0,0
29.	średzki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ogółem		35 555 586,1	955 765,5	26 555 733,0	74 919,9	9 107 074,0

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

Tabela I.6.5. Bilans odpadów przemysłowych według grup odpadów w 2006 r. (baza SIGOP-W)

L.p.	Nazwa odpadu (grupa, podgrupa)	Ilość odpadów* [w Mg]				
		wytworzone	magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
1.	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin (01)	29 936 351,2	8 809,2	21 700 675,3	4,0	8 264 286,6
2.	Odpady z procesów termicznych (10)	4 212 068,2	881 157,9	4 099 524,4	177,6	308 999,0
3.	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19)	695 052,8	20 681,8	277 707,3	27 124,9	374 082,1
4.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17)	210 389,0	20 671,8	142 827,6	223,4	42 245,4
5.	Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (03)	129 711,9	71,5	127 664,9	576,5	1 479,3
6.	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	96 001,5	17 302,4	68 608,2	3 646,3	307,7
7.	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (02)	83 620,2	63,7	78 526,7	2745,8	2 372,5
8.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06)	83 208,1	1,0	5 849,3	25 797,5	51 579,6
9.	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (20)	37 511,3	2 081,3	2 002,8	804,1	44 511,1
10.	Odpady różne, nie ujęte w innych grupach (16)	20 031,4	1 978,7	17 545,1	1 092,6	1 068,4
11.	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach (15)	18 553,0	1 081,0	15 801,4	906,9	1 107,2
12.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (07)	12 686,0	585,5	7 729,7	3 576,7	744,3
13.	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego (04)	7 539,3	74,4	5 477,3	222,6	1 850,2
14.	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (13)	4 542,9	814,3	3 258,3	534,4	0,0
15.	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych (11)	4 411,2	130,8	1 255,3	5 418,5	0,0
16.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (08)	1 688,3	122,5	308,8	946,4	432,7
17.	Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	1 199,9	74,5	0,0	1 086,4	38,8
18.	Odpady z przeróbki ropy naftowej (05)	855,4	0,0	850,0	0,0	5,4
19.	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08) (14)	131,4	55,5	106,3	18,3	0,0
20.	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (09)	30,7	3,5	12,2	15,3	0,0
Ogółem		35 555 583,7	955 761,3	26 555 731,0	74918,2	9 095 110,3

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19),
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17),
- odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (03),
- odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych

(12),

- odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (02),
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06),
- odpady opakowaniowe: sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne (15).

Tabela I.6.6. Charakterystyka składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (przyjmujące odpady przemysłowe) w województwie dolnośląskim (stan na koniec 2006 r.)

L.p.	Powiat	Składowisko przemysłowe	Zarządca składowiska	Przewidywany okres eksploatacji	Powierzchnia całkowita [w ha]	Pojemność planowana [w tys. Mg]	Szacunkowa ilość odpadów składowanych w 2006 r. [w tys. Mg]	Ilość odpadów nagromadzonych (na koniec 2006 r.) [w tys. Mg]	Urządzenia do odgazowania	Monitoring	Wypełnienie składowiska
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBSZAR WROCŁAWSKI											
1.	oławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Jelczu-Laskowicach	Zakłady Samochodowe „Jelcz” S.A.	2012	5,5	11,5	0,003	0,04	–	+	70%
2.	oławski	Składowisko odpadów poprzemobowych w Oławie	„Centrozłom” we Wrocławiu	2012	2,5	87,4	nie składowano	67,8	b.d.	+	76%
3.	oławski	Zakład i składowisko Godzikowice	Dolnośląska Korporacja Ekologiczna Oława	2013	0,6	3,8	1,0	11,3	–	+	80%
4.	wołowski	Kwaterna odpadów wapiennych W-I	Ekologistyka Sp. z o.o	2007	5,7	299,0	2,9	193,9	–	+	87%
5.	wołowski	Kwaterna odpadów wapiennych W-II	Ekologistyka Sp. z o.o	2009	6,4	319,0	3,1	118,6	–	+	78%
6.	wołowski	Kwaterna odpadów wapiennych W-III	Ekologistyka Sp. z o.o	2007	5,6	283,0	13,0	22,2	–	+	98%
7.	wołowski	Kwaterna osadów wstępnych	Ekologistyka Sp. z o.o	2012	6,8	514,0	68,0	368,0	–	+	44%
8.	wołowski	Kwaterna odpadów paleniskowych P-II	Ekologistyka Sp. z o.o	2007	6,7	275,0	1,9	236,7	–	+	77%
9.	wołowski	Kwaterna odpadów paleniskowych P-III	Ekologistyka Sp. z o.o	2007	6,6	312,0	nie składowano	439,0	–	+	86%
10.	wołowski	Kwaterna odpadów stałych	Ekologistyka Sp. z o.o	2009	6,0	776,0	8,9	468,7	–	+	94%
11.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Piecowicach	MPWiK Wrocław	2006	1,4	52,5	0,5	68,0	–	+	50%
12.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Bielawie	SigmaKalon Deco Polska Sp. z o.o.	2012	2,3	24,6	0,3	2,5	–	+	67%
13.	wrocławski	Składowisko odpadów paleniskowych	ZEW „Kogeneracja” S.A.	2020	51,2	6 074,0	nie składowano	2 866,0	–	+	47%
14.	wrocławski	Mokre składowisko popiołu i żużla	ZEW „Kogeneracja” S.A.	2012	18,0	724,0	4,5	361,0	–	+	50%
15.	wrocławski	Składowisko wrocławskiej oczyszczalni ścieków	MPWiK Wrocław	2012	1,1	450,0	17,1	206,8	–	+	50%
16.	górowski	Składowisko odpadów powiertniczych we Wronowie	Poszukiwania Naftowe „Diament” S.A	2012	4,2	70,0	b.d.	2,8	–	+	85%
Łącznie na obszarze wrocławskim					130,6	10275,8	121,203	5433,3			
OBSZAR LEGNICKI											
17.	m. Legnica	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice”, część wschodnia	KGHM „Polska Miedź” S.A. O/ HM „Legnica” w Legnicy	2007	7,4	532,1	8,5	128,1	–	+	49%
18.	m. Legnica	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice”, kwaterna B ₃	KGHM „Polska Miedź” S.A. O/ HM „Legnica” w Legnicy	2002	0,04	b.d.	0,0	0,0776	–	+	100%
19.	m. Legnica	Tymczasowe Składowisko Koncentratu Ołowionośnego (TSKO)	KGHM „Polska Miedź” S.A. O/ HM „Legnica” w Legnicy	2009	3,0	120,0	0,0	41,23	–	+	35%
20.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 2	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą w Lubinie Dział w Legnicy	2011	0,46	21,96	0,0	5,228	–	+	23%
21.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 3	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą w Lubinie Dział w Legnicy	2010	0,57	27,45	0,0	1,293	–	+	4,7%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
22.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 4	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą w Lubinie Dział w Legnicy	2010	1,56	107,97	2,044	25,46	–	+	22%
23.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5A	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą w Lubinie Dział w Legnicy	2010	0,2	6,28	0,0084	0,414	–	+	17%
24.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5B	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą w Lubinie Dział w Legnicy	2010	0,1	4,75	0,0	0,365	–	+	9%
25.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5C	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą w Lubinie Dział w Legnicy	2010	0,09	3,18	0,0035	0,466	–	+	15%
26.	m. Legnica	Trzykomorowe Składowisko Odpadów Niebezpiecznych Składowisko „Połowice” (TSKON)	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy	2011	0,57	b.d.	0,0	0,0	–	+	0%
27.	głogowski	Hałda Żużla Szybowego	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	ściśle związany z procesem metalurgicznym miedzi	15,8	b.d.	0,0	2168,51	–	–	70%
28.	głogowski	Hałda żużla granulowanego z pieca elektrycznego	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	ściśle związany z procesem metalurgicznym miedzi	7,9	b.d.	0,0	295,83	–	–	31%
29.	głogowski	Osadnik na szlamy ołowionośne	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	ściśle związany z procesem metalurgicznym miedzi	0,42	b.d.	0,0	12,2	–	–	70%
30.	głogowski	Boks na pyły z pieca elektrycznego oraz pyły konwektorowe	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	ściśle związany z procesem metalurgicznym miedzi	0,63	b.d.	0,0	17,83	–	–	57%
31.	głogowski	Staw osadowy Nr 4	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	2010	14,5	b.d.	54,99	301,66	–	+	99%
32.	głogowski	Staw osadowy Nr 3	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	2002	14,2	926,51	0,0	345,46	–	+	87%
33.	głogowski	Osadnik na kruszywo stopu Fe-As	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	ściśle związany z procesem produkcyjnym ołowiu	0,256	b.d.	1,264	0,469	–	–	21%
34.	głogowski	Składowisko odpadów przemysłowych w Biechowie	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	2010	6,35	829,1	56,06	737,85	–	+	81%
35.	lubiński/ polkowicki	Zbiornik odpadów po flotacyjnych „Żelazny Most” w Rudnej	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej	2030	1 394,0	700 000,0	7907,86	419564,77	–	+	60%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
36.	głogowski	Hałda skały płonnej SW-1	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice – Sierszowice w Polkowicach	1995	6,5	878,04	0,0	626,148	–	+	70%
37.	polkowicki	Hałda skały płonnej PW w (obrub Szkłary Górne)	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice – Sierszowice w Polkowicach	1998	4,6	767,035	0,0	768,534	–	+	100%
38.	polkowicki	Hałda skały płonnej SG w Jakubowie	KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice – Sierszowice w Polkowicach	2015	8,3	1548,0	1,86	473,55	–	+	43%
39.	polkowicki	Składowisko zakładowe w Chocianowie	Fabryka Urządzeń Mechanicznych „Chofum” S.A. w Chocianowie	2040	6,7	961,0	9,91	624,53	–	+	65%
Łącznie na obszarze legnickim					1494,16	706733,42	8042,5	426140,03			
OBSZAR WAŁBRZYSKI											
40.	wałbrzyski	Wałbrzych	MoBRUK w Korzennej	2012	8,1	371,8	20,0	142,294,1	–	+	38%
41.	ząbkowicki	Złoty Stok	Zakłady Tworzyw i Farb w Złotym Stoku	2010	1,2	6,8	0,01	1,3	–	+	35%
42.	wałbrzyski	Gruzowisko Boguszów-Gorce	ZBGKiM w Boguszowie-Gorcach	2008	2,6	33,8	1,4	29,2	–	–	86%
Łącznie na obszarze wałbrzyskim					11,9	412,4	21,4	172,7			
OBSZAR JELENIOGÓRSKI											
43.	bolesławiecki	Hałda fosfogipsu	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2007	18,0	2763,8	37,7	3621,7	–	+	100%
44.	bolesławiecki	Staw osadowy nr 1	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2020	4,75	342,1	4,4	34,2	–	+	17%
45.	bolesławiecki	Staw osadowy nr 3	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	2014	5,03	325,3	2,3	73,5	–	+	34%
Łącznie na obszarze jeleniogórskim					27,78	3431,2	44,4	3729,4			
ŁĄCZNIE NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO					1664,44	720852,82	8229,5	435475,43			

Oznaczenia:

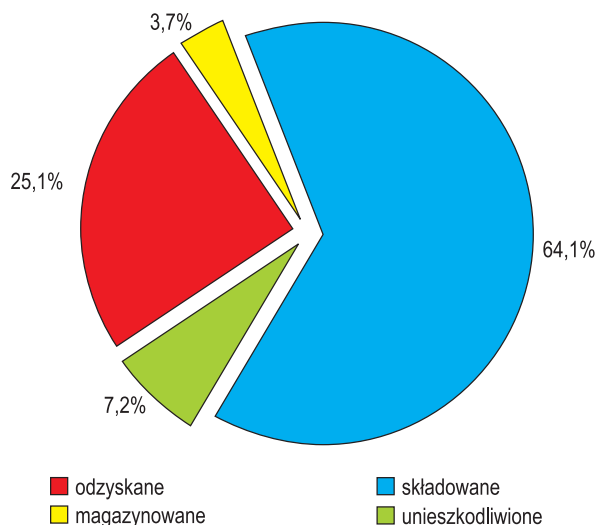
- brak urządzeń monitoringowych lub odgazowujących
- + są urządzenia monitoringowe i odgazowujące

6.4. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Odpady niebezpieczne, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2001.62.628 z późn. zm.), stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska, dlatego gospodarka nimi wymaga szczególnej kontroli. Rodzaje odpadów niebezpiecznych zawiera załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001.112.1206).

W wojewódzkiej bazie odpadów przemysłowych SIGOP-W w 2006 r. zarejestrowano ok. 820 podmiotów, które w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej wytworzyły odpady niebezpieczne w ilości ok. 1,2% ogólnej masy wszystkich odpadów przemysłowych powstałych w województwie dolnośląskim. Informacje o odpadach niebezpiecznych przygotowano w oparciu o dane przed weryfikacją w bazie krajowej.

Wykres I.6.4. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi na Dolnym Śląsku w 2006 r.

Ilość odpadów ogółem (SIGOP-W)	Rok 2006
Ogółem wytworzonych w Mg, w tym:	453 907,933
▪ odzyskanych	123 627,400
▪ składowanych	316 153,691
▪ magazynowanych na terenie zakładu	18 049,714
▪ unieszkodliwionych	35 561,086

Tabela I.6.7. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w 2006 r.

Tabela I.6.8. Bilans odpadów niebezpiecznych w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego w 2006 r. (w Mg) wg SIGOP

L.p.	Powiat	Wytworzone	Magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
				odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
1.	lubiński	188 174,695	12,272	2 140,208	156,508	185 926,365
2.	głogowski	143 325,491	15 578,883	74 652,950	17 356,313	55 871,348
3.	wołowski	76 050,000	0,000	15,300	1 818,200	74 216,400
4.	m. Legnica	29 698,538	103,210	39 413,459	7 820,324	3,770
5.	polkowicki	4 446,880	15,521	2 152,940	2 338,637	0,000
6.	wałbrzyski	2 653,556	1 620,478	547,654	745,909	0,300
7.	m. Wrocław	2 478,613	172,187	915,900	1 450,144	65,411
8.	dzierżoniowski	1 760,800	10,718	1 545,044	189,401	22,600
9.	świdnicki	1 274,587	22,222	892,374	377,495	0,158
10.	oławski	843,407	39,892	384,697	1 401,559	7,595
11.	zgorzelecki	525,563	227,615	216,397	99,491	0,000
12.	kłodzki	462,102	36,125	108,539	378,841	10,500
13.	wrocławski	395,446	0,254	110,568	284,625	0,000
14.	oleśnicki	355,700	14,919	20,380	330,397	0,000
15.	m. Jelenia Góra	330,003	25,734	111,965	209,388	7,000
16.	bolesławiecki	316,279	23,004	178,426	154,755	4,570
17.	jaworski	288,845	13,230	61,504	227,222	0,000
18.	legnicki	212,471	0,941	129,054	82,392	0,000
19.	jeleniogórski	92,854	75,792	53,201	27,327	13,000
20.	kamiennogórski	57,355	6,214	7,930	45,508	0,000
21.	lubański	46,021	13,908	22,830	23,544	0,000
22.	złotoryjski	35,837	3,319	23,661	15,932	0,000
23.	trzebnicki	24,931	22,366	2,545	0,000	0,000
24.	milicki	24,666	3,862	0,000	20,860	0,000
25.	ząbkowicki	22,456	1,055	11,310	5,541	4,674
26.	lwówecki	5,960	3,256	4,810	0,740	0,000
27.	strzeliński	3,710	0,220	3,700	0,000	0,000
28.	górowski	1,422	2,517	0,000	0,035	0,000
Suma		453 908,275	18 049,714	123 627,400	35 561,086	316 153,691

Tabela I.6.9. Bilans odpadów niebezpiecznych według grup odpadów w 2006 r. (w Mg)

L.p.	Kod grupy	Wytworzone	Magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
				odzysk	unieszkodliwianie poza składowaniem	składowane
1.	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19)	301 398,650	31,891	176,306	252,717	300 990,797
2.	Odpady z procesów termicznych (10)	93 358,753	15 741,372	115 010,760	296,830	0,000
3.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06)	31 147,570	1,160	28,600	24 906,715	6 228,870
4.	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	4 998,653	679,343	1 569,756	2 834,0120	0,000
5.	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (13)	4 847,600	1 312,161	3 095,529	494,049	0,000
6.	Odpady różne, nie ujęte w innych grupach (16)	2 097,969	337,289	814,397	237,042	838,192
7.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (07)	1 868,620	0,176	281,590	1 365,800	223,640
8.	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach (15)	1 158,901	244,677	297,327	619,053	57,315
9.	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów (11)	1 105,486	120,218	681,978	415,509	0,000
10.	Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	841,567	74,527	0,000	767,039	0,000
11.	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczelików i farb drukarskich (08)	461,158	39,051	161,274	309,920	0,000
12.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17)	324,820	24,077	123,233	184,469	33,930
13.	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (14)	194,404	137,868	74,680	92,984	0,000
14.	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (09)	32,454	7,850	14,091	10,757	0,000
15.	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz z przetwórstwa żywności (02)	6,960	0,000	0,000	6,960	0,000
16.	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (20)	0,112	0,000	0,112	0,000	0,000
Suma		443 843,739	18 731,659	122 329,630	32 793,856	308 372,744

Tabela I.6.10. Bilans odpadów niebezpiecznych w województwie dolnośląskim w latach 2000-2006

Ilość odpadów niebezpiecznych	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ogółem wytworzonych w Mg, w tym:	113 573	131 278	260 335	375 780	377 489	450 080	453 907
▪ odzyskanych i nieszkodliwionych w inny sposób niż składowanie	66%	59%	51%	50%	67%	37%	35%
▪ składowanych	33%	15%	42%	50%	52%	67%	70%
▪ magazynowanych na terenie zakładu	2%	26%	19%	8%	3%	4%	4%

Suma wartości procentowych nie jest równa 100%, ponieważ zagospodarowano także odpady tymczasowo magazynowane z lat ubiegłych

Odpady niebezpieczne składowane są głównie na składowiskach zakładów przemysłowych wytwarzających te odpady. Wg danych WIOŚ (baza *Karta Składowiska*) do największych składowisk odpadów przemysłowych na terenie województwa dolnośląskiego, na których w 2006 r. składowano odpady niebezpieczne należą:

- stawy osadowe Nr III i IV, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- osadnik na szlamy ołowionośne, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica”,
- składowiska odpadów przemysłowych – osadniki oczyszczalni ścieków Nr 4, 5c, 3 i 2, „Energetyka” Sp. z o.o. w Lubinie,
- składowisko koncentratu ołowionośnego TSKO, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi

„Legnica” w Legnicy,

- składowisko odpadów stałych „Polowice” – kwatery B3, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- składowisko przemysłowe na pyły z pieca elektrycznego oraz pyły konwektorowe, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- składowisko trzykomorowe „Polowice”, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- składowisko odpadów PCC „Rokita” S.A. kwatery odpadów wapiennych W-III,
- składowisko odpadów PCC „Rokita” S.A. kwatery osadów wstępnych T,
- składowisko odpadów przemysłowych – Zakładu Tworzyw i Farb w Złotym Stoku.

6.5. PODSUMOWANIE

W województwie dolnośląskim, według danych wieloletnich pochodzących z monitoringu gospodarki odpadami, powstaje rocznie ok. 31-35 mln Mg odpadów, z czego ok. 97% stanowią odpady pochodzące z prowadzonej działalności gospodarczej.

Głównymi źródłami odpadów są: przemysł wydobywczy, energetyka, hutnictwo, przemysł chemiczny i sektor komunalny. Coraz większy udział w strumieniu wytwarzanych odpadów ma sektor usług związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów.

Gospodarkę odpadami powstającymi w wyniku działalności gospodarczej w województwie cechuje wysoki odsetek odpadów poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem, wynoszący dla odpadów ogółem 75%, a dla odpadów niebezpiecznych 40%.

W gospodarce odpadami bardzo ważną rolę pełnią gminy, one bowiem, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie z dnia 13 września 1996 r. (Dz.U.1996.132.622), mają zapewnić czystość i porządek na swoim terenie oraz tworzyć warunki niezbędne do ich utrzymania, między innymi zorganizować selektywną zbiórkę, segregację oraz magazynowanie odpadów komunalnych.

W roku 2006 poprzez selektywną zbiórkę przeprowadzoną przez Urzędy Miast i Gmin na terenie województwa dolnośląskiego zebrano około 25 tys. Mg odpadów, co stanowi 2,8% ogółu odpadów komunalnych wywiezionych z województwa.

Do największych występujących obecnie problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi zaliczyć należy:

- brak wystarczającej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych (poza

składowaniem) i w konsekwencji zbyt niskie ilości odpadów poddawanych procesom biologicznego i termicznego przekształcenia – w województwie nie funkcjonuje ani jedna spalarnia odpadów komunalnych;

- zbyt mały postęp w selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych; część gmin z terenu województwa nie wprowadziła jeszcze selektywnej zbiórki odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych;

- niska aktywność części gmin w działaniach związanych z tworzeniem ponad gminnych jednostek organizacyjnych, które realizowałyby kompleksową gospodarkę odpadami komunalnymi;

- brak instrumentów dyscyplinowania samorządów w przypadku nie wypełniania przez nie obowiązków ustawowych, np. brak uchwalonych planów gospodarki odpadami lub opracowywanie i uchwalanie planów gospodarki odpadami z opóźnieniem;

- liczne zmiany prawne w zakresie gospodarki odpadami;

- trudności w monitorowaniu stanu gospodarki odpadami ze względu na bardzo rozdrobniony system zbierania informacji (przez wiele instytucji zarówno drogą administracyjną, jak i badań statystycznych, przy użyciu różnych metodyk); w konsekwencji brak jednolitego systemu ewidencji wytwarzanych odpadów komunalnych i przemysłowych oraz obiektów realizujących zadania związane z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów;

- niedostateczny stan świadomości ekologicznej społeczeństwa.